

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Deres ref	L.nr.	Arkivsaknr	Arkivkode	Avd/Seksj/Saksb	Dato
	826/11	10/1086	A30	KOO/KULT/KOB	28.01.2011

SVAR - HØRING - RAPPORTEN "KULTURSKOLELØFTET - KULTURSKOLE FOR ALLE"

VEDLEGG

- 1 – "Kulturskoleløftet - Kulturskole for alle", Kulturskoleutvalget (07.09.2010)
- 2 – Rapporten "Kulturskoleløftet – Kulturskole for alle" – høring, KD (12.11.2010)

SAKSOPPLYSNINGER

I 2005 framsatte Soria Moria- erklæringen, Kulturløftet I, hvor visjonen for kulturskolene var at alle barn skulle ha et tilbud om plass i Kulturskole til en rimelig pris. Dette ble fulgt opp i pkt 4 i Kulturløftet II (12.8.2009):

"Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/ skole skal utredes. Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og for talentutvikling."

Kunnskapsdepartementet nedsatte derpå Kulturskoleutvalget som blant annet skulle se nærmere på utfordringene og mulighetene som ligger i et styrket samarbeid mellom grunnskole, SFO og Kulturskolen og gi forslag til hvordan ulike kulturskoleaktiviteter og andre kulturaktiviteter bedre kunne legges inn i tilknytning til skoledagen. Utvalgets rapport ble presentert 07.09.2010. Noe av essensen i deres innstilling er følgende:

- 1 – Opplæring i kulturskolen krever langsiktighet. Man må derfor se på kulturskoleutviklingen i et lengre tidsperspektiv enn kun å konsentrere seg om elever i SFO og 1-4. trinn.
- 2 – Organisatoriske og administrative løsninger må tilpasses lokale forhold.
- 3 – Samarbeidet Kulturskole-SFO skal være et opplæringstilbud, hvilket krever planmessig og målrettet arbeid, og kombinerte kulturskolelærere, gjerne i kombinerte stillinger.

4 – Målsettingen er at 30 % av elevene i grunnskolen skal ha tilbud om plass i Kulturskolen i 2014. Realisering av dette må medføre en betydelig økning i den statlige ressursbruken til kulturskolesektoren.

5 – Det etableres to statlige tilskuddsordninger som skal fungere side om side:

- Tilskuddsordning 1 – Utviklingsmidler

Midler som tildeles etter søknad, og som benyttes til å videreutvikle ulike modeller og tiltak.

- Tilskuddsordning 2 – Stimuleringsmidler til kulturskolen

Stimuleringsmidler til kommunene, øremerket kulturskolevirksomhet, som forutsetter at kommunenes egen ressursbruk opprettholdes på minst samme nivå som før ordningen innføres. Dette betyr at kommuner som nominelt reduserer eget bidrag til kulturskolen, ikke vil motta disse midlene.

Utvalget har vurdert to alternativer til denne ordningen, som begge bygger på en maksimumspris for skolepenger på 2000,-.

Alternativ A innebærer stimuleringsmidler også til kommuner som har nådd målsettingen.

Alternativ B prioriterer kommuner som ikke har nådd målsettingen om at 30 % av elevene i grunnskolen skal få plass i kulturskolen. De som har nådd målsettingen, vil ikke lenger få stimuleringsmidler.

6 – Utvalget foreslår en maksimumspris på 2000 pr år.

VURDERINGER

Innledning

Eidsberg kommune setter pris på de politiske visjonene som synliggjøres i Kulturskoleløftet II, og det faktum at Kulturskolevirksomhet settes på den offentlige dagsorden.

Anerkjennelsen av kunstpedagogikkens betydning for barn og unges oppvekst og utvikling er viktig.

Eidsberg kulturskole har i skrivende stund 180 elevplasser, og gir et tilbud til omtrent 14 % av elevene i grunnskolen, noe som ligger omtrent på landsgjennomsnittet.

Ambisiøs målsetting og økonomi

Målsettingen om at 30 % av elevene i grunnskolen skal ha et kulturskoletilbud, innebærer for Eidsberg Kommunes del en volummessig fordobling av elevplassene i kulturskolen. Videre betyr det at det faglige mangfoldet i undervisningstilbud også må utvides for at det skal være et tilbud til "alle", med tanke på at forskjellige interesser, etnisk bakgrunn, funksjonshemming etc. også øker behovet for et utvidet fagtilbud.

Å nå denne målsettingen krever:

- større grad av gruppeundervisning
- bredere fagtilbud
- kortere individuelle undervisningsøkter (i dag er varigheten 22,5 minutter).

Målsettingen krever en radikal inntektsøkning for Eidsberg Kulturskole. Det er ikke realisme i å foreslå at "solid kommuneøkonomi" skal bidra til dette, slik det gjøres i Kulturskoleløftet. Når det i tillegg foreslås en maksimumspris på 2000 kr pr år som skolepenger, og at kulturskoletilbud i SFO skal være gratis, stiller dette krav om stor tilførsel av statlige stimuleringsmidler. I tillegg må disse midlene være stabile og varige.

Statlige tilskuddordninger

Eidsberg kommune fremhever nødvendigheten av statlige stimuleringsmidler får å nå nevnte målsetting. Disse må gis ut i fra en rettferdig nøkkel, og stille det kriteriet at kommunens ressursbruk ikke reduseres. Samtidig er det avgjørende at den statlige innsatsen er kontinuerlig over tid. I så henseende anses Alternativ B som en usikker løsning, der midlene stanses når målsettingen om 30 % er nådd.

Konsekvensen av dette kan bli at etablerte tilbud må nedlegges fordi det ikke lenger er økonomisk grunnlag for å opprettholde dem når en kommune når målsettingen. Dette er en lite hensiktsmessig måte å drive Kulturskole på.

Det er også avgjørende for vår del at det ligger få faglige føringer knyttet til de statlige stimuleringsmidlene. Det er store lokale forskjeller mellom kulturskolene, og det er viktig at midlene kan brukes til å utvikle kulturskolen slik det er mest hensiktsmessig i den enkelte kommune.

Maksimumspris

Det foreslås en maksimumspris på 2000 kroner pr år for en elevplass i kulturskolen.

I Eidsberg Kommune koster en ordinær elevplass 1980 kroner pr år, noe som ligger godt under landsgjennomsnittet. Elevavgiften har vært uendret i en årrekke, og i utgangspunktet har Eidsberg Kulturskole et ønske om å justere denne opp til 1250 kroner i forhold til den generelle lønns- og prisveksten samfunnet ellers har vært gjennom de siste årene.

Vi stiller oss i utgangspunktet positive til at det innføres en maksimumspris, men mener at denne bør heves til 2500 kroner. Samtidig er det vesentlig at denne er dynamisk i forhold til lønns- og prisutviklingen i samfunnet.

Det må også være en hjemmel for å kunne gjøre unntak for visse undervisningstilbud, eksempelvis dersom det opprettes særegne tilbud med utvidete undervisningsrammer og driftskostnader.

Kjernevirksomhet

Som rapporten formidler er det viktig å få satt i gang samarbeids- og utviklingsprosjekter for å utvikle gode samarbeidsmodeller for at kulturskolens fagkompetanse skal nå flere elever i den norske skolehverdagen. Dette er også viktig for at kulturskolene skal kunne oppfylle rollen som lokale ressurscenter i kommunene.

Ved siden av dette arbeidet er det viktig å tenke på utvikling også av kulturskolens kjernevirksomhet, og Eidsberg kommune støtter utvalgets presisering av dette. Kulturskolens kjernevirksomhet/primæroppgave er å gi et godt undervisningstilbud til alle som ønsker å utvikle sine talenter innen kunst og kultur. Fokus på dette området er viktig for å nå målsettingen om kulturskoletilbud til alle som ønsker det. Ventelistene til elevplass i kulturskolene er lange, og mange barn opplever at de ikke får plassen de ønsker. For å sikre denne delen av kulturskolens aktivitet støtter Eidsberg kommune utvalgets forslag om at stimuleringstiltakene i hovedsak må skje innad i kulturskolene for å utvide og utvikle allerede eksisterende undervisningstilbud. I denne sammenheng støtter vi også utvalgets fokus på at dette innebærer tiltak for å ivareta våre unge talenter på en god måte.

SFO, Grunnskole og Kulturskole

Det foreslås et utstrakt samarbeide mellom SFO og kulturskole, gjennom at kulturskoleaktiviteter legges inn i SFO-tiden. Vi anerkjenner at dette er et tiltak som vil gjøre

kulturskolen tilgjengelig for en enda større andel av kommunens barn, og sånn sett vil være et hensiktsmessig virkemiddel for å nå målsettingen om at 30 % av grunnskoleelevene skal ha et kulturskoletilbud.

Når det er sagt reiser dette også noen problemstillinger som må løses på en fornuftig måte.

Det er en pågående diskusjon om tilbud som legges inn i SFO-tiden skal være gratis eller ikke. Når det er snakk om at kulturskolen leverer mer åpne aktivitetstilbud med lav terskel for deltakelse, er det etter vår mening for mye å forlange elevavgift på dette i tillegg til ordinær SFO-avgift.

Da reises igjen det evig tilbakevendende spørsmålet om hvem som skal finansiere denne ordningen? Innenfor dagens rammer finnes det ikke midler til dette, uten at det får betydelige konsekvenser for kulturskolens kjernevirksomhet. Det betinger følgelig statlige overføringer, dersom dette skal gjennomføres på en solid måte i Eidsberg Kommunes fem barneskoler.

En vesentlig suksessfaktor for ordningen er videre at det gjøres en betydelig organisatorisk innsats, for å sikre at kulturskoleaktiviteten er integrert som en naturlig del av SFO-hverdagen.

Det blir også foreslått at deler av kjernevirksomheten, den individuelle undervisningen som det betales elevavgift for, legges ut til skolene i SFO-tiden. Vi ser at dette kan være en fordel for foreldre og barnefamilier i tidsklemma, og at SFO-tiden kan brukes enda mer hensiktsmessig. På den annen side er dette et tiltak som ikke vil forsøkes gjennomført i Eidsberg Kommune. Vi har en spredt skolesstruktur med fem barneskoler, og det vil innebære at svært mye arbeidstid vil benyttes til transport av lærer og organisering av undervisningslokaler. En slik ordning vil gjøre Eidsberg Kulturskole til en mindre attraktiv arbeidsplass for kompetente kulturskolelærere, og det vil uthule kjernevirksomheten i Kulturskolens egne lokaler på Kulturtorget. Vi arbeider tvert i mot for å styrke den sentraliserte virksomheten på Kulturtorget, og vil følgelig ikke følge dette tiltaket, med mindre det er åpenbare praktiske fordeler knyttet til det.

Samarbeide mellom grunnskole og kulturskole

Samarbeidet mellom grunnskole og kulturskole er løftet frem som et prioritert område i rapporten. Dette er naturlig all den tid andelen lærere med kunstfaglig spisskompetanse i grunnskolen har sunket dramatisk de siste årene.

I den anledning synes Eidsberg Kommune det er vesentlig å peke på at kunstpedagogiske utdanningstilbud på høgskole- og universitetsnivå er nedlagt i samme takt som andelen kunstfagslærere i den norske grunnskolen har sunket. Det bør ikke komme som en overraskelse på noen at man da vil komme i en situasjon der man mangler nødvendig kunstfaglig kompetanse i skolen. Det første som bør gjøres er å igjen styrke kunstpedagogiske studietilbud ved landets høgskoler og universiteter. Dette er både grunnskolene og kulturskolene avhengige av på både kort og lang sikt.

Når det er sagt ser vi at ideen om at kulturskolen og grunnskolen oppretter kombinerte stillinger kan synes fornuftig. Vi anser det ikke som noen organisatorisk uoverkommelig oppgave å få til. I realiteten vil det samtidig være en betydelig utfordring knyttet til det. Kompetansen vi etterspør er sprikende i et vesentlig forhold. I kulturskolen søker vi primært personer med faglig spisskompetanse, mens man i grunnskolen trenger personer som nødvendigvis også har betydelig pedagogiske evner for eksempel knyttet til klasseledelse. Vi ser at dette er to egenskaper som ikke automatisk henger sammen. Det finnes selvfølgelig lærere som har begge deler, men de er ikke i overtall.

En hensiktsmessig løsning på dette kan være å sette inn kulturskolelærere med spesifikk fagkompetanse i tillegg til grunnskolelærere, enten knyttet til prosjekter eller mer langsiktige undervisningsløp.

For Eidsberg Kommune reises de samme utfordringene til dette som når det gjelder samarbeidet med SFO, i forhold til vår spredte skolestruktur. Allikevel anerkjenner vi på generell basis at Kulturskolen gjennom å være en kompetansebærer kan bidra solid til å løfte grunnskolenes kunstfaglige virksomhet.

Kommentar

Høringsuttalelsen fra Eidsberg Kommune behandles i Hovedutvalget for Kultur og Oppvekst 02.03.2011. Høringsuttalelsen sendes Kunnskapsdepartementet til vanlig frist 14.02.2011. Et dokument som bekrefter utvalgets godkjenning ettersendes i mars 2011.

Med hilsen

Knut Olav Brekk Lund Sæves
Kulturskolerektor
Kultur

Vedlegg:

- 1 – "Kulturskoleløftet - Kulturskole for alle", Kulturskoleutvalget (07.09.2010)
- 2 – Rapporten "Kulturskoleløftet – Kulturskole for alle" – høring, KD (12.11.2010)

